

слідчої (розшукової) дії) КПК, а також повноважень щодо обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою на строк до 30 діб осіб, підозрюваних у скоєнні деяких злочинів, ці повноваження здійснює відповідний прокурор без рішення суду. У цьому випадку підпис прокурора в постанові має бути засвідчений гербовою печаткою прокуратури. За відсутності можливості скористатися печаткою, прокурор має право просто зазначити у постанові номер свого службового посвідчення (ст. 615 КПК; розділ III «Інструкції про порядок превентивного затримання у районі проведення антитерористичної операції осіб, причетних до терористичної діяльності, та особливого режиму досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції», що затверджена спільним наказом МВС, Генеральної прокуратури та СБ України від 26.08.2014 № 872/88/537).

Обшук житла може бути проведений без участі осіб, які в ньому проживають. У цьому випадку правоохоронці зобов'язані залишити на видному місці житла копію ухвали про проведення обшуку, а також забезпечити збереження майна у житлі та неможливість доступу до нього сторонніх осіб.

Під час обшуку правоохоронці мають право: забороняти будь-яким особам залишати місце обшуку до його закінчення та вчиняти дії, що заважають проведенню обшуку; самостійно відкривати закриті приміщення та сховища, якщо власник відмовляється це робити або обшук робиться за його відсутності; проводити фотографування, звуко-відеозапис, виготовляти відбитки та зліпки предметів; оглядати і вилучати документи, тимчасово вилучати речі, які мають значення для кримінального провадження; проводити обшук осіб, які перебувають в житлі під час обшуку. Особистий обшук повинен бути здійснений особами однієї статі з обшукуваним; залучати для участі у проведенні обшуку спеціалістів.

Одержано 05.04.2019

УДК 343.13

Маргарита Миколаївна МИХАЙЛІК,

курсант групи Ф2-301 ХНУВС

Науковий керівник: Балац Р. М.

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЩОДО МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ПРОЦЕСІ ПОВНОЇ ФІКСАЦІЇ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗВУКО- ТА ВІДЕОЗАПИСУВАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ

Слід зауважити, що з 1 січня 2019 р. набрали чинності зміни, до положень ч. 5 ст. 27 Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК України), в яких ч. 5 закріплено, що під час судового розгляду та у випадках передбачених КПК України, під час досудового розслідування забезпечується повне фіксування судового

засідання та процесуальних дій за допомогою звуко- та відеозаписувальних технічних засобів. Офіційним записом судового засідання є лише технічний запис, здійснений судом у порядку, передбаченому КПК України. Саме ця новела викликає неабияке занепокоєння суддівської спільноти, оскільки, як виявилось, далеко не всі суди мають можливості для повної реалізації вищезазначених вимог КПК України щодо фіксації засідань у кримінальних провадженнях. Окрім цього, в судах скаржаться на низьку якість роботи обладнання, брак дисків, залів тощо, що в свою чергу тісно взаємопов'язано з питанням забезпечення судового засідання за допомогою звуко- та відеофіксувальних засобів. Так на XVI позачерговому з'їзді суддів України заступник голови ДСА України З. В. Холоднюк повідомив, що всі суди забезпечені технічними засобами для фіксації судових засідань за допомогою звуко- та відеозаписувальних технічних засобів. Однак, на жаль, це не так.

Досліджуючи питання щодо матеріального забезпечення в процесі повної фіксації судового засідання у кримінальних провадженнях за допомогою звуко- та відеозаписувальних технічних засобів на прикладах Інгuleцького районного суду м. Кривий Ріг, Личаківського районного суду м. Львів, Лубенського районного суду м. Полтава. Необхідно зазначити, що дійсно існують деякі питання щодо реалізації зазначених новел у ч. 5 ст. 27 КПК України. Так, наразі в Інгuleцькому районному суді здійснюють правосуддя 5 суддів та є 4 зали судових засідань, але лише 2 зали обладнані необхідними технічними засобами для можливості фіксації судового засідання та процесуальних дій за допомогою відеозаписувальних технічних засобів. Кожен з цих суддів, який здійснює правосуддя, розглядає кримінальні провадження, а тому відеофіксація таких засідань є обов'язковою. При цьому у Личаківському районному суді м. Львів в наявності є 3 зали судових засідань, які обладнані камерами і мають комп'ютери необхідних технічних параметрів для встановлення програмного забезпечення "Акорд", за допомогою якого і буде здійснюватися відеофіксація. Але це 3 зали на 8 суддів – розповів про судові реалії суддя Сергій Гирич. У Лубенському районному суді м. Полтава в наявності 5 зал судових засідань. Лише 3 зали обладнані необхідними технічними засобами для можливості фіксації судового засідання та процесуальних дій за допомогою відеозаписувальних технічних засобів.

З наведених прикладів щодо, матеріального забезпечення повного фіксування судового засідання за допомогою звуко- та відеозаписувальних технічних засобів це в подальшому на нашу думку, буде призводити до порушення деяких засад кримінального процесу, зокрема розумність строків – судовий розгляд має бути проведений і завершений протягом розумного строку. Та в цілому завдань кримінального провадження, щодо забезпечення швидкого, повного та неупередженого судового розгляду.

Отже, проаналізувавши питання матеріального забезпечення фіксування судового засідання можемо прийти до висновку, що на сьогоднішній день склалася ситуація, коли суддям доводиться витратити більше часу на технічні моменти та очікування з думками: «Коли ж звільниться зал судових засідань,

щоб можна було розглянути справу в призначений час?!» абсурдним в даній ситуації є рішення ДСА в якому говориться що суди забезпечені в повній мірі. Таким чином, неналежне матеріальне забезпечення в процесі повної фіксації судового засідання у кримінальних провадженнях за допомогою звуко- та відеозаписувальних технічних засобів може призвести до порушення деяких засад кримінального провадження, а також до не виконання завдань кримінального провадження в цілому.

Одержано 12.04.2019

УДК 343.132

Віталій Олегович НАЙДА,

курсант групи Ф1-303 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Мартовицька О. В.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ СЛІДЧОГО В УКРАЇНІ

Відповідно до КПК України слідчий є самостійним і вільним у використанні своїх прав у межах та в спосіб, передбачених КПК України, а втручання в його процесуальну діяльність особами, що не мають на те законних повноважень, забороняється.

Слідчий, збираючи, перевіряючи і оцінюючи докази, не повинен бути пов'язаний з попередньою оцінкою доказів, яку здійснили прокурор або керівник органу досудового розслідування, оскільки це суперечить правилу вільної оцінки доказів слідчим, його процесуальній самостійності, за його внутрішнім переконанням. В іншому разі це зможе завдати серйозної шкоди об'єктивному розслідуванню. Слідчий наділений правом на оскарження рішень, дій чи бездіяльності прокурора (ст. 311 КПК України), але ж таке оскарження не зупиняє їх виконання, і лише в подальшому може призвести до суб'єктивізму, тобто до упередженого ставлення зі сторони прокурора до цього слідчого, в тому числі при виконанні ним професійних обов'язків. Усі без винятку вказівки прокурора стають для слідчого обов'язковими для виконання, навіть якщо їх зміст суперечить його внутрішньому переконанню. Не виконати ці вказівки слідчий не зможе, оскільки це може привести навіть до кримінальної відповідальності. Тому на практиці слідчі майже не звертаються зі скаргами на рішення, дії чи бездіяльність прокурора. Причини цього можуть бути найрізноманітнішими, наприклад, авторитет прокурора, небажання погіршення ділових відносин із процесуальним керівником, погроза відповідальності за невиконання вказівок прокурора тощо.

На сьогодні в КПК України передбачено досить великий обсяг слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, заходів забезпечення кримінального провадження, які потребують отримання попередньої згоди від прокурора на їх проведення та винесення ухвали слідчим суддею. На наш